

Anvendelse af Politihunde.

(Indledende Bemærkninger ved en Diskussion i den danske Forening af Underretsdommere 12. September 1908).

Spørgsmaalet om Anvendelse af Politihunde er jo først i de allersidste Aar kommet frem her hjemme. I Udlandet har det derimod allerede i over en halv Snes Aar ikke blot været diskuteret, men man har ogsaa mange Steder draget Konsekventserne af den teoretiske Diskussion, ført Spørgsmaalet ud i Livet og anvendt Hunde i den praktiske Polititjeneste, saaledes i Belgien, Holland, Frankrig, Østrig, Rusland og navnlig Tyskland. Folk, der her hjemme har interesseret sig for Spørgsmaalet, har særlig fulgt Bevægelsen i dette sidste Land, som det der ligger os nærmest. Hunden indførtes allerede i 1896 ved Natpatrouilletjenesten i Hildesheim, men Bevægelsen tog først rigtig Fart, da der i 1902 stiftedes en »Verein zur Förderung der Zucht und Verwendung von Polizeihunden«. Saavidt det kan skønnes, er man i Tyskland særdeles vel tilfreds med Politihunden, og den anvendes i meget stort Omfang; efter den sidste Oversigt, jeg har set, men som var et Par Aar gammel, anvendtes Politihunde af over 300 Politiforvaltninger, og der er ikke nogen Tvivl om, at Tallet nu er langt større; Bevægelsen støttes af alle højere Politimyndigheder, saaledes f. E. af Politidirektørerne i Berlin og Hamborg, og hvad der særlig maa fremhæves, den støttes ogsaa af den offentlige Mening; der synes ikke at komme nogen Ængstelighed til Orde; man

er ikke bange for, at Anvendelse af Politihunde skal medføre nogen nævneværdig Fare eller blot Ulempe for Befolkningen.

Man er jo overhovedet i Tyskland ligesom mange andre Steder i Udlandet vant til at udnytte Hundens gode Egenskaber i det praktiske Liv i et langt større Omfang end her hjemme. Danmark er vel nok det Land, som kan møde op med det største Hundehold — ja Tyrkiet og særligt Konstantinopel stikker os vel nok paa dette Omraade, men dér er jo Hundene vitterlig ogsaa en ren Landeplage —; men hos os er det at holde Hund saa godt som udelukkende et Liebhaveeri; vi nærer ikke nogen Betænkelighed ved at lade Børn endogsaa i en ret ung Alder slæbe afsted paa Gader og Stræder ofte under ret farefulde Forhold med stærkt belæssede Trækvogne, og naar man nu gennem kommunale Vedtægter i Henhold til den nyere Lovgivning paa dette Omraade er begyndt at sætte en Stopper for den hensynsløse Anvendelse af Børn paa dette Omraade, ses der ikke altid med blide Øjne derpaa, men man falder ikke paa at anvende Hunden som Trækdyr og lade Barnet gaa ved Siden af, noget som andensteds er saare almindeligt. Naar særlig Spørgsmaalet om Hundens Anvendelse i Politiets Tjeneste er kommet saa sent frem hos os, saa ligger Grunden naturligvis først og fremmest i, at vore Forhold er saa smaa, som de er; der begaas jo heldigvis ikke saa mange og saa store Forbrydelser her hjemme, og Retssikkerheden maa vel siges gennemgaaende at være saa god, at Befolkningen ikke med Rette har noget at beklage sig over; men alligevel, vi, hvis Livsopgave det tildels er at søge at værges Samfundet og dets Medlemmer mod Angreb fra dem, som vil krænke Retsordenen, vi maa erkende, at vi ofte kommer til kort i denne Kamp, og vi har Forpligtelsen til ikke blot at holde vore Vaaben blanke, men ogsaa at forøge vort Rustkammer og skaffe os og Samfundet saa mange og saa gode Vaaben som mulig. Det glæder mig derfor, at Bestyrelsen for denne Forening har ønsket Spørgsmaalet om Politihundes Anven-

delse draget frem ved denne Leilighed, og det er mit Haab, at der vil vise sig en saadan Stemning for Sagen, at der allerede nu vil kunne foretages praktiske Skridt til Fremme af Indførelsen af Politihunde her hjemme.

Jeg skal ikke komme ind paa at opregne en Mængde enkelte Tilfælde, hentede fra udenlandske Blade som f. E. det en Gang maanedlig udkommende tyske Tidsskrift »Der Polizeihund«; Tilfældene ligge os for fjernt, kan ikke aktmæssig dokumenteres i Enkeltheder og vil derfor vistnok virke trættende; men de illustrerer alle, at Hunden har gjort udmærket Nytte baade ved Modarbejdelse af Vagabondage, som Beskyttelse mod Angreb fra Forbryderes Side, ved Paa-gribelse af Forbrydere og ved Udfindelse af, hvem der har begaaet en foreliggende Forbrydelse. Dette sidste — Hjælp til at opdage Gerningsmanden til en Forbrydelse — er det, hvorpaa Hovedvægten maa lægges. Man sondrer ofte, ogsaa i Tyskland, mellem det, man kalder Patrouillehunde eller Exekutivhunde og Kriminalhunde, noget, som staar i Forbindelse med, at man i de store Lande med den større Fatigdom og derfor ogsaa større, mere vidt forgrenede og navnlig mere ondsindede Forbryderverden maa lægge stor Vægt paa at skaffe Politiets Funktionærer en ofte tiltrængt intensivere Beskyttelse mod voldelige Angreb; jeg mener ikke, vi her hjemme er saa langt nede; gennemgaaende og i det store Hele trænger Politiets Funktionærer ikke til saadan Beskyttelse, men det er en Selvfølge, at den egentlige Kriminalhund, den som særligt skal gøre Nytte i Opdagelsespolitiet's Tjeneste, og som man maa stræbe efter at uddanne til Brug i denne Tjeneste, tillige maa have de samme Egenskaber som Exekutivhunden; den maa ogsaa være egnet og oplært saavel til at forsvare Politimanden saa intensivt som muligt som til at forhindre Forbryderen i at undløbe fra sin Bevogter.

Mange af de tilstedeværende kender sikkert fra deres Virkekreds Tilfælde, hvor en dygtig Politihund vilde have været til megen Nytte. Jeg kan i ethvert Fald for mit eget

Vedkommende sige, at det netop var Tilfælde fra min praktiske Gerning som Politimand og Undersøgelsesdommer, der bragte mig til at søge at faa Hunde indført ved Aarhus Politi. Jeg skal tillade mig at fremhæve et Par Exempler:

Den 6. Juni 1906 om Aftenen Kl. 9 anmeldtes det paa Aarhus Politistation, at en lille Pige, som om Eftermiddagen havde leget paa en Plads i Udkanten af Byen, var blevet borte; først gik man ud fra, at det var et af de sædvanlige og i en større By næsten dagligdags Tilfælde, hvor Børn bliver borte for deres Forældre og i Løbet af ganske kort Tid kommer tilstede igen; men ud paa Aftenen blev man dog ængstelig; Natten gik imidlertid, uden at man kunde søge i den Byen nærliggende Skov; først ved Daggry begyndte man med en større Politistyrke en systematisk Gennem søgning af Skoven, og man fandt den lille Pige, ganske nøgen, med tydelige Spor af at være skændet, hængt i et lille Træ med Benene berørende Jorden og Barnets Klæder liggende ved Siden af. Thygesen — det er nemlig om dennes i sin Tid saa stærkt omtalte Forbrydelse, Talen er — blev straks beordret anholdt, inden han endnu kunde vide, at Liget var fundet; han nægtede imidlertid aldeles bestemt de første 4 Dage, og bortset fra, at han fra en tidligere kriminel Sag var kendt som Sædelighedsforbryder — dog ikke af egentlig pervers Natur —, var der paa dette Stadium af Sagen ingen fældende Indicier imod ham, han forsøgte sig med et tilsyneladende ikke uplausibelt Alibibevis, og den eneste — et Barn paa en halv Snes Aar —, der havde talt med ham, da han gik bort med den lille Pige fra den Plads, hvor hun legede, nægtede bestemt trods gentagen Konfrontation, at det var ham, hun var gaaet med — et Bevis paa, hvor vanskeligt det tidt er at faa Personer genkendt.

En dygtig og vel uddannet Hund vilde under denne Sag have kunnet gjort udmærket Nytte; Eftersøgningen af den lille Pige kunde være paabegyndt strax om Aftenen og vilde aldeles sikkert og hurtig have ført til et Resultat, medens det nu nærmest beroede paa et heldigt Tilfælde, at

Liget fandtes (ved Eftersøgning af ømkomne, forulykkede, Selvmordere o. l. vil Hunden altid kunne gøre udmærket Nytte), og endelig var der saa udmærkede, ganske friske og uberørte Spor, at et Forsøg med Hunden — i Lighed med hvad man i et lignende Tilfælde har gjort med ubetinget Held i Tyskland —, saaledes at den mistænkte tilligemed flere vitterlig uskyldige paa en eller anden Maade bragtes i Forbindelse med Hunden, vilde højst sandsynligt have indiceret i den rigtige Retning og derved givet Undersøgelsesdommeren en mægtig Støtte. Tilfældet og gunstige Omstændigheder førte til Opklaringen af denne afskyelige Forbrydelse, men det maa og kan man ikke stole paa altid vil ske.

Da Bagerkarlen Maes nogle Maaneder senere sigtedes for nede ved Flensborg at have slaaet en Kone, han kendte fra Aarhus, ihjel, nægtede han meget energisk. Der var her saa meget, der talte mod den sigtede, at jeg som Forhørsdommer ikke nærede nogen Tvivl om, at han var Manden, men egentlig fældende, bevisende Indicier var der først, da den Sparekassebog, som havde tilhørt Afdøde, og som jeg nok antog, Maes havde taget fra hende, kom tilstede; men uagtet der af Politiet foretoges en grundig Eftersøgning, fandtes den ikke ved denne; den var gemt mellem nogle gamle engelske Aviser, der vare købte som Makulatur og benyttedes i Bageriet, og kom tilstede ved et rent Tilfælde; en dygtig Hund vilde efter det gode Spor, der kunde gives den, med Lethed have fundet Bogen paa ganske kort Tid; da den blodplettede Bog præsenteredes Maes, lykkedes det forholdsvis let at faa ham til at erkende, at han havde slaaet Konen ihjel og taget Bogen fra hende.

Maa jeg endnu nævne Bernhard Poulsen, den halv eller helt sindssyge, meget farlige Forbryder, som for et Aars Tid siden ved Nattetid brød ud af Sindssygeanstalten ved Aarhus efter at have overfaldet og uskadeliggjort Opsynet; han skar sit ene Ben paa en Vinduesrude ved at bryde ud, og hans Blodspor kunde følges et godt Stykke udenfor Anstaltens Enemærker; jeg husker ikke, hvor mange Dage det var, der

gik, inden han blev paagreben, eller rettere inden han meldte sig selv — Tilfældet var ikke i min Jurisdiktion —, men Omegnens Beboere levede i de Dage i stadig Skræk for ham, der havde Ord for ogsaa at ville begaa Sædelighedsforbrydelser. For dog at gøre noget lod man en betydelig Del af Aarhus Garnison foretage en grundig Eftersøgning af den paagældende Egn, men, som det var at vente, uden Resultat. En dygtig Hund vilde aldeles sikkert have fundet ham i langt færre Timer, end her nu gik Dage, inden han blev paagreben.

Der næres sikkert næppe af nogen i denne Forsamling Tvivl om, at Hunden kan bruges i Politiets Tjeneste og i det enkelte Tilfælde kan gøre udmærket Nytte; dens Anvendelse vil sikkert give et betydeligt Plus til Politiets Arbejdsevne; en ellers paakrævet Forøgelse af Politiets Personale vil mulig kunne undgaas, og den forholdsvis ringe Udgift, det drejer sig om, vil saaledes kunne medføre Besparelser til Lønninger, Pensioner o. s. v. Tvivlen drejer sig formentlig kun om, hvorvidt Ulemperne og Faren ved Hundens Benyttelse ikke er saa store, at man af den Grund ikke tør tilraade at anvende dette Middel til Forbrydelsens Bekæmpelse. Hundens skarpe Sanser, særlig dens ofte stærkt udviklede Høre- og Lugtesans, dens Hurtighed, Smidighed og Styrke kan yde Politiet udmærket Bistand, men Betingelsen derfor, den absolute Betingelse er, at Hunden beherskes af Politimanden, at den underkastes saavel Opdragelse som Dressur, at den særlig lærer ubetinget Lydighed overfor den, i hvis Haand den er, og at den dresseres til at bruge sine Sanser paa den Maade, de Opgaver, der stilles Politiet, kræver, og til, naar den tages i Brug til Løsning af saadanne Opgaver, da ikke at lade Naturen gaa over Optugtelsen, ikke at lade sig beherske af og bringe paa Afveje af sine naturlige Lyster og Lidenskaber; den maa f. Ex. ikke lade sig friste af tilbudte Lækkerbidskener — de kan være forræderiske —, ligesaa lidt som den paa anden Maade maa lade sig distrahere f. E. af andre Hunde. Der maa selvfølgelig være System i Uddannelsen; der begyndes, om jeg saa maa

sige, med de forberedende Øvelser: Hunden maa villig lade sig føre i Snor, altid holde sig paa sin bestemte Plads ved venstre Side af Føreren, saaledes at denne har højre fuldstændig fri, den maa ikke modtage Føde af nogen uvedkommende o. s. v.; derefter gaaes der over til Sikkerhedstjenesten, Bevogtning af Genstande, Transport af Forbrydere uden at bide, Forsvar af Føreren, den maa ikke blive bange for affyrede Skud o. s. v., og endelig kommer man til den egentlige Kriminaltjeneste: Eftersøgning af nedgravede Genstande, af tabte Ting og af Personer efter Spor o. l. Jeg skal ikke gaa i Detailler — der vil jo blive Lejlighed til efter Diskussionens Afslutning at se Øvelserne udførte i Praxis*) —, men jeg maa dog endnu fremhæve, at Opdragelse og Dressur maa paabegyndes paa et saa tidligt Stadium som muligt, altsaa med den ganske unge Hvalp, og at den sikkert med bedst Udsigt til et heldigt Resultat ledes og fuldføres af den Politimand, som skal bruge Hunden. At indkøbe fra Udlandet en færdig dresseret Hund vil man sikkert i de fleste Tilfælde ikke faa megen Glæde af; det fraraades af alle sagkyndige. Noget andet er, at det vil være overordentlig anbefalelsesværdigt at indkøbe nogle anerkendt dygtige Hunde i Udlandet af begge Køn og søge at faa en dygtig Stamme lagt til her hjemme. Vi maa have Racehunde indført; det er den sikreste Vei; det er som Regel — enkeltstaaende Undtagelser kan jo kun bekræfte Hovedregelen — bestemt udprægede Racer, der har de Grundegenskaber, som gør dem egnede til Uddannelse som Politihunde; særlig har Schæferhundene vist sig gennemgaaende fortræffelige; der findes i Tyskland endogsaa ensidige Forkæmpere for — dog ikke imellem Politimænd —, at denne Race skulde være den eneste, som egnede sig, men den almindelige Anskuelse blandt Fagmænd, der ser upartisk paa Sagen, er, at der ikke paa Forhaand kan gives nogen enkelt Race Fortrinet, og antage-

*) Politiassistent Jørgensen fra Valby Politistation foreviste for Mødets Deltagere en under hans Ledelse dresseret Hund.

lig vil ogsaa den noget hidsige Kamp, der i Tyskland fra Schæferhundredes svorne Tilhængeres Side er ført mod de to andre fortrinsvis benyttede Racer, Airedelsterrier og Dobermanpincher, lægge sig, efter at det ved de forskellige i de sidste Aar stedfundne store Opvisninger og ogsaa ved en for den tyske Kronprins og de øverste tyske Politimyndigheder aflagt Prøve har vist sig, at de tre Racer kan hævde deres Plads indbyrdes.

Jeg har hidtil kun omtalt Hunden, men en ikke mindre fornøden Betingelse for at naa til et godt Resultat er, at den Politimand, der anvender Hunden, er sin Plads voksen, har Interesse for og Evne til at løse sin Opgave, er i Besiddelse af Evne og Lyst til at omgaas Hunden, ikke bliver nervøs, naar Hunden ikke straks er, som den skal være, og i det hele har den fornødne Ro og Taalmodighed; den med Prygl og haard Tiltale dresserede Hund vil næppe i de afgørende Situationer vise sig sin Opgave voksen.

Saavidt jeg véd, har man her hjemme anskaffet Politihunde og gør Forsøg med saadanne foruden ved Politistationen i Valby, hvorfra en under Dressur værende Hund, som synes meget lovende, vil blive vist Dhrr., ved Bregentved-Gisselfeld Birk, i Odense og i Aarhus. I Bregentved-G. Birk er der i Begyndelsen af December f. A. anskaffet 2 Schæferhunde — Han og Hun —; det er en Privatmand, som af Interesse for Sagen har bekostet Anskaffelsen; Hunnen har faaet 9 Hvalpe, som ere fordelte mellem Politifunktionærer forskellige Steder i Landet; særlig den ene af de voksne Hunde næres der formentlig gode Forventninger til, den er hos Distriktsjægeren paa Bregentved, dens Dressur fortsættes under Politimesterens Tilsyn, og efter Giverens Ønske staar den til Raadighed for alle danske Politimyndigheder. I Odense anskaffede man omtrent paa samme Tid som i Bregentved to Hunde — vistnok af blandet Race — ogsaa fra Tyskland; Hundene er desværre begge døde, men der er 4 Hvalpe i Behold, som man jo har Lov til at haabe paa. I Aarhus foreslog jeg i Efteraaret 1906 at gøre Forsøg med

Hunde, men Byraadet vilde den Gang ikke acceptere mit Forslag, og først paa Budgettet for indeværende Regnskabsaar lykkedes det mig, der da endnu var Byfoged derovre, at faa bevilget 1200 Kr. til Forsøg med Politihunde, og i Maj Maaned anskaffedes i Brunsvig to tyske Schæferhunde, som imidlertid først kom til Aarhus i Juli; Hunnen har 6 Hvalpe, og begge Hundene ere under Dressur.

Det er nu i Grunden ikke min Mening at tage Ordet for og anbefale mine Kolleger at fortsætte i samme Spor som hidtil, altsaa enkeltvis i Ny og Næ, saaledes som Omstændighederne, navnlig de pekuniære, tillader det, at anskaffe en eller flere Hunde. Det vil altfor meget komme til at bero paa Tilfældigheder, om der opnaaes noget nævneværdigt ogsaa for den enkelte; der vil ingen System blive i Udviklingen; den enkelte vil sikkert ogsaa i mange Tilfælde mangle den fornødne Rettesnor navnlig ogsaa ved Hundens Opdragelse og Dressur, og der vil let komme til at mangle fornøden Sikkerhed for, at ikke en mangelfuldt dresseret Hund, ført af en uheldig Fører, bliver sat i Virksomhed, selvfølgelig i den bedste Hensigt, men alligevel i utidig Iver for at naa Resultater med ikke tilstrækkelig prøvede og derfor risikable Midler. Thi det bør slaes fast som noget, ingen, der interesserer sig for denne Sags heldige Udfald, maa fravige: en daarlig eller ikke tilstrækkelig dresseret Hund, navnlig en Hund, som ikke absolut er i sin Førers Haand og lystre ham fuldt ud, maa ingensinde benyttes under Forhold, hvor den kan gøre Skade.

Det, jeg vil tage til Orde for her, er, at der arbejdes hen til snarest, eventuelt gennem et allerede her i Dag nedsat lille Udvalg, som kunde supplere sig ogsaa med Medlemmer udenfor Underrettsdommernes Kreds, at stifte en Forening til Fremme af Hundens Anvendelse i Politiets Tjeneste, saaledes at denne Forening var sikker paa at have sine faste Medlemsstøtte i Landets Politimænd og Kriminaldommere, og saaledes at disse gjorde deres til, at der ydedes Foreningen et fast aarligt Medlemsbidrag eller Tilskud af Politikasserne,

ligesom det formentlig vilde være opnaaeligt gennem Støtte fra Amterne hos Justitsministeriet at opnaa Tilladelse til, at de økonomisk særlig godt situerede Politikasser ydede et større Tilskud en Gang for alle til Sagens Startning. En saadan Forening, i hvis Bestyrelse foruden Politimænd ogsaa Kynologer burde være repræsenteret, vilde sikkert kunne yde god Bistand ved Anskaffelsen af Hunde, vilde eventuelt selv kunne anskaffe Tillægsdyr, vilde kunne drage Omsorg for Udarbejdelsen af en trykt Vejledning i Hundens Behandling og Dressur, vilde kunne yde Støtte ved Bedømmelsen af, om den enkelte Hund og Fører var egnet til at bruges, og burde være Centralpunktet for hele Politihundesagens Udvikling, særligt ogsaa sørge for, at der førtes Stambøger over Hundene og deres Afkom, forsaavidt de egnede sig til Anvendelse som Politihunde. Paa denne Maade tror jeg, man vilde faa Sagen i det rette Spor, man vilde paa betryggende Maade være sikret mod Ulemper og Fare ved Anvendelsen af Politihunde, og man vilde uden Betænkelighed kunne arbejde paa Sagens Fremme.

Jeg gentager det; vi har en Pligt til at ruste Samfundet saa godt som mulig i Kampen mod Retsordenens Fjender. Naar man i Kriminalprocessen mere og mere søger at komme bort fra Forhøret over den sigtede, naar man giver ham Ret til at nægte at svare, ja endogsaa Ret til paa ethvert Trin af Sagen at tilbagekalde sin en Gang afgivne Tilstaaelse, saa maa Politiets og Undersøgelsesdommerens Virkemidler udvides og forbedres, hvis ikke Retssikkerheden skal lide for meget, og et ikke uvæsentligt og ovenikøbet forholdsvis lidet kostbart Skridt i den Retning mener jeg, det vil være, om man gaar til at søge at skaffe sig godt uddannede Politihunde.

Chr. M. Jespersen.
